

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่นั้น ครูซึ่งเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้โดยตรงจะเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดของขั้นตอนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติไม่ว่าหลักสูตรจะมีจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง คืออย่างไร หากครูไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ หลักสูตรนั้นก็ล้มเหลว เหตุที่ครูไม่สามารถปฏิบัติตามหลักการและจุดหมายของหลักสูตรได้นั้น อาจเกิดจาก ความไม่เข้าใจ ความไม่รู้ ความไม่พร้อม หรือสาเหตุอื่นใดก็ตาม ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหานี้อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้หลักสูตรบรรลุผล การนิเทศการสอนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (ก 2523 : 1) ได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 เมื่อ 5 มิถุนายน 2523 และให้ใช้หลักสูตรนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์ให้กับสังคมโดยเน้นการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความอยู่รอดปลอดภัย ความมั่นคง และความผาสุกร่วมกันของสังคมไทย เอกวิทย์ ๗ ถलग (2524 : 49-51) ได้กล่าวถึงทิศทางของการมัธยมศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. การสอนของครูตามแนวหลักสูตรใหม่จะต้องเปลี่ยนแนวการสอนไปจากเดิมที่มุ่งให้เนื้อหาวิชาแก่เด็กแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นการสอนเพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดค้นคว้า แก้ปัญหาและใฝ่หาการเรียนรู้ไปตลอดชีวิต

2. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับทุก ๆ คน ไม่มีผู้ที่จะเตรียมคนกลุ่มน้อยเพื่อไปรับภาระในระดับสูงเท่านั้น แต่เป็นสิทธิอันพึงมีพึงได้ของทุกคนที่จะเข้ามาเรียนในระดับมัธยมศึกษา

3. หลักสูตรใหม่มีทั้งความยืดหยุ่นและความตายตัว ทั้งในค่านิยม โครงสร้าง เนื้อหา และกระบวนการวิชา ความยืดหยุ่นของหลักสูตรได้แก่ การเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ในท้องถิ่นของตน โดยไม่ทิ้งแนวของหลักสูตร ความตายตัวได้แก่การกำหนดแบบอย่างเพื่อการหล่อหลอมให้เด็กได้เจริญก้าวหน้า ความเป็นไทย ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีลักษณะนิสัยประจำชาติเหมือนกัน

4. หลักสูตรใหม่ได้เปิดโอกาสผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

5. การศึกษาตามหลักสูตรใหม่ เด็กจะต้องศึกษาหาความรู้ นอกห้องเรียน นอกตำรา นอกรั้วโรงเรียน และมีกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีการเรียนรู้ในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย

จากทิศทางของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาดังกล่าว โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทย มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จึงได้กำหนดไว้ให้เป็นทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก (กระทรวงศึกษาธิการ ก 2523 : 16-17) โดยแบ่งเป็นวิชาบังคับ 6 รายวิชา และวิชาเลือก 16 รายวิชา ตามรายละเอียดดังนี้

วิชาบังคับมี 6 รายวิชา วิชาละ 1 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ เรียนทุกภาคเรียนตลอด 3 ปี คือ

ท 401	ภาษาไทย
ท 402	ภาษาไทย
ท 503	ภาษาไทย

ท 504 ภาษาไทย

ท 605 ภาษาไทย

ท 606 ภาษาไทย

วิชาเลือก มี 16 รายวิชา วิชาละ 1 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน 2 คาบ
ต่อสัปดาห์ รายวิชาเลือกนี้แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม (ระบุประเภณี นาคทรพพ เอกสาร
หมายเลข 7 : 2) คือ

กลุ่มที่ 1 ทักษะในการใช้ภาษา ประกอบด้วย

ท 011 การพูด

ท 041 การเขียน 1

ท 042 การเขียน 2

ท 061 ภาษาไทยเพื่อกิจกรรมการแสดง

ท 062 การแสดงออกต่อหน้าประชุมชน

ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น

กลุ่มที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม ประกอบด้วย

ท 051 ภาษาและวัฒนธรรม

ท 091 ลักษณะควรรสังเกตบางประการของภาษาไทย

ท 092 ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย

กลุ่มที่ 3 วรรณกรรม วรรณคดีและประวัติวรรณคดี ประกอบด้วย

ท 021 การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม

ท 022 วรรณกรรมปัจจุบัน

ท 031. ประวัติวรรณคดี 1

ท 032. ประวัติวรรณคดี 2

ท 033 วรรณคดีมรดก

ท 034 การพิจารณาวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง

โครงสร้างของหลักสูตรนี้ได้จัดวิชา ท 071 ภาษาไทยเพื่อประโยชน์เฉพาะไว้
สำหรับนักเรียนที่เรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพด้วย

จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย

จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย มีขยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช
2524 มีทั้งหมด 9 ข้อ การสอนทุกวิชาจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั้ง 9 ข้อนี้ ทุก
รายวิชาจะมีจุดประสงค์เฉพาะวิชาระบุไว้ จุดประสงค์ของแต่ละรายวิชาจะไม่ขัดแย้งกัน
จุดประสงค์รวม แต่อาจจะเน้นในแต่ละจุดประสงค์แตกต่างกัน (กระทรวงศึกษาธิการ ข
2523 : 26)

สรุปท เพียรชอบ (2526 : 69-70) ได้วิเคราะห์จุดประสงค์ของ
หลักสูตรวิชาภาษาไทยทั้ง 9 ข้อไว้ สรุปได้ดังนี้

จุดประสงค์ข้อที่ 1 เป็นจุดประสงค์ที่เน้นเจตคติคือมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน
เกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างคนไทย
ด้วยกัน การปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมทางภาษาของ
ชาติ

จุดประสงค์ข้อที่ 2 เป็นจุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย คือให้มีความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา รู้จักสังเกตลักษณะของภาษาไทยโดยทั่วไป และ
สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามหลักการและระเบียบของภาษา

จุดประสงค์ข้อที่ 3 เป็นจุดประสงค์ด้านทักษะพิสัย คือ มุ่งให้ผู้เรียนใช้
ภาษาในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ พัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ
ให้ดีขึ้น

จุดประสงค์ข้อที่ 4 เน้นด้านทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะในการ
ติดต่อสื่อสารกิจธุระต่าง ๆ ให้สำเร็จตามที่ได้มุ่งหมายไว้

จุดประสงค์ข้อที่ 5 เน้นด้านทักษะทางการอ่านทั้งอ่านออกเสียงและอ่าน
ในใจ มีรสนิยมในการอ่าน รู้จักเลือกอ่านหนังสือ

จุดประสงค์ข้อที่ 6 เป็นจุดประสงค์ด้านพุทธิพิสัย มุ่งให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวที่ได้ฟังหรืออ่านมาได้ จุดประสงค์ในข้อนี้สูงกว่าจุดประสงค์ในข้อ 2 การเรียนการสอนจึงต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิด อภิปราย โต้แย้ง อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์ข้อที่ 7 เป็นจุดประสงค์ด้านเจตคติ มุ่งให้ผู้เรียนมีความซาบซึ้งในคุณค่าของวรรณคดีตามวัย ศักยภาพ สามารถอ่านและเข้าใจวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณกรรมร่วมสมัย

จุดประสงค์ข้อที่ 8 เป็นจุดประสงค์ด้านเจตคติ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกหรือรันทันที่จะใช้ความสามารถทางภาษาแสวงหาความรู้ทั้งในด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ

จุดประสงค์ข้อที่ 9 เป็นจุดประสงค์ด้านทักษะ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อ หรือค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อพัฒนาตนเอง

การเรียนการสอนภาษาไทยมีความสำคัญ ไม่เพียงแต่การเรียนการสอนเท่านั้น แต่มีผลถึงการคงอยู่ การถ่ายทอด และการพัฒนาภาษาไทยให้ก้าวหน้าต่อไป วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนมาก (กระทรวงศึกษาธิการ 2518 : 5) ถ้าครูรู้จักจัดรายการสอน เนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีสอน ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของเด็กวัยรุ่นอย่างเหมาะสมแล้ว วิชาภาษาไทยจะเป็นเครื่องมืออันดียิ่งในการช่วยส่งเสริมความเจริญของเด็กในวัยนี้ให้พัฒนายิ่งขึ้นไป สภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเท่าที่ผ่านมาได้มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่าของภาษาไทยและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในค้ำต่าง ๆ ไว้ ดังต่อไปนี้

ไพฑูริย์ สินดารัตน์ (2526 : 373-381) ได้กล่าวถึงปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ 3 ประเด็น คือ ปัญหาในเชิงแนวคิด ปัญหาในเชิงบุคคล และปัญหาในเชิงวิชาการ

ปัญหาในเชิงแนวคิด

ก. แนวคิดในคุณค่าของภาษาไทย ภาษาไทยเป็นภาษาที่ทุกคนสามารถใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวันได้อยู่แล้ว แม้ไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เมื่อพูดถึงภาษาไทยในเชิงวิชาการหรือระหว่างเรียน คนจำนวนมากจึงไม่ให้ความสนใจ และมองไม่เห็นความสำคัญ ลักษณะการมองไม่เห็นความสำคัญนั้นเพราะเห็นว่า การศึกษาและให้ความสนใจภาษาไทยเป็นเรื่องเสียเวลา การศึกษาภาษาไทยเป็นเรื่องของคนสนใจพิเศษ หรือเป็นเรื่องของคนชั้นสูง และเห็นว่าการใช้ภาษาที่ดีเป็นเรื่องไม่จำเป็น การเรียนการสอนภาษาไทยให้ดีขึ้นจำเป็นต้องใช้เวลามากและมีความออกหนสูง การมองไม่เห็นคุณค่าในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

ข. แนวคิดในการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยบางกลุ่มมีความเชื่อว่าการสอนภาษาไทยเป็นเรื่องง่ายและเบา การสอนภาษาไทยเป็นเรื่องของการทบทวน การสอนภาษาไทยเป็นการแสดงถึงความรักชาติ การสอนภาษาไทยเป็นการสอนจรรยา-มารยาท และการสอนภาษาไทย คือ ทางออกสุดท้าย แนวคิดดังกล่าวมีผลต่อสภาพการเรียนการสอน ทำให้เด็กมองไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย เกิดความเบื่อหน่าย ครูเองก็ไม่พัฒนาการเรียนการสอนซึ่งจะมีผลกระทบต่อหลักสูตรโดยตรง

ปัญหาในเชิงบุคคล

ก. ปัญหาจากตัวผู้สอน ในกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบ ครูเป็นผู้มีความสำคัญมากที่สุดโดยเฉพาะในสภาพการศึกษาวิชาภาษาไทยที่ครูยังเป็นผู้กำหนดแนวทางกิจกรรมต่าง ๆ อยู่อย่างมาก ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนที่พบคือ ครูภาษาไทยยังขาดความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านเทคนิค และวิธีการที่จะทำให้ภาษาไทยสนุกสนาน น่าสนใจมากขึ้น อีกประการหนึ่งคือ ครูภาษาไทยขาดความกระตือรือร้น ขาดความตระหนักและสำนึกในการดำเนินงานสอนอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง และประการสุดท้ายคือ ครูภาษาไทยขาดกำลังใจซึ่งจะเป็นปัญหาของครูโดยรวม จากปัญหาดังกล่าวมีผลให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างไม่น่าสนใจและขาดประสิทธิภาพ

ข. ปัญหาของตัวผู้เรียนซึ่งเปลี่ยนไปตามลักษณะของสังคมทำให้ผู้เรียนมุ่งผลมากกว่ากระบวนการมุ่งการสอนมากกว่ากิจกรรม ผู้เรียนไม่ได้รับการเอาใจใส่จากผู้ปกครองเท่าที่ควร และจำนวนของนักเรียนที่ผู้สอนต้องรับผิดชอบมีมากเกินไป ซึ่งยากแก่การที่จะสอนให้ได้ดี และมีประสิทธิภาพ

ปัญหาในเชิงวิธีการ

ก. ปัญหาของกระบวนการเรียนการสอน มีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายประการ คือ ผู้สอนเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ เน้นความจำมากกว่าความคิดแม้จะย่อยช่อยวิชามากเกินไป และการสอนภาษาไทยไม่สัมพันธ์กับชีวิตและสังคม ปัญหาเหล่านี้บางปัญหาก็ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแต่ก็ยังมีบางปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงซึ่งปัญหาคงกล่าวทำให้การสอนการเรียนภาษาไทยไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง

ข. ปัญหาในการบริหารงานสอน การบริหารงานสอนมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการกำหนดแนวทางในการสอน การดำเนินการสอนให้บรรลุผล การให้บริการแก่ผู้สอนและการประเมินผล ปัญหาการบริหารการสอนที่พบหลัก ๆ คือ ผู้บริหารไม่ได้ตระหนักในความสำคัญเท่าที่ควรมักมองการสอนภาษาไทยเป็นเรื่องง่าย ขรรมคาและไม่ได้นำความสำคัญในการดำเนินงาน ทำให้ครูไม่รู้เป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งมีผลถึงการให้บริการด้านการสอนและการสนับสนุนให้กำลังใจ โอกาสในการศึกษาต่อ ทุนประชุมสัมมนา

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาจะเห็นว่าครูภาษาไทยที่จะสอนได้ดีต้องมีประสิทธิภาพสูง ต้องศึกษานวัตกรรม มีจุดประสงค์ในการสอนอย่างชัดเจน ใช้จิตวิทยาในการสอน เข้าใจสภาพผู้เรียน มีวิธีการสอนและจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ ใช้สื่อการสอนและมีการประเมินผลที่ถูกต้องกับหลักการและมีคุณภาพ ประเมินได้ตรงกับจุดประสงค์การเรียน สุจริต เพียรชอบ (2526 : 73-75) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพว่า ครูจำเป็นต้องเข้าใจจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาในรายวิชาที่ตนจะสอนเป็นอย่างดี ก่อนสอนควรอ่านจุดประสงค์และเนื้อหารายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรให้เข้าใจ ศึกษาคำอธิบายจากคู่มือหลักสูตร เขียนรายละเอียดของเนื้อหาโดยแยกเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน การที่จะ

เขียนรายละเอียดของเนื้อหาวิชาได้คือนักครูต้องสามารถตีความหลักสูตรได้ตรงกับที่ผู้ร่างหลักสูตรกำหนดไว้ ครูต้องสามารถเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ต้องศึกษาหนังสือเรียน คู่มือครู และหนังสืออุเทศเพิ่มเติม รวมทั้งปรับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น

ศรีสุภา จริยากุล (2526 : 11-12) ได้กล่าวถึง สภาพการณ์การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ สรุปได้ว่า ครูต้องเปลี่ยนแนวการสอน วางแผนการเรียนให้นักเรียนได้เรียนหลาย ๆ ลักษณะตามความแตกต่างของแต่ละคน เปลี่ยนแนวการสอนจากการบอกและท่องจำมาเป็นวิธีหาความรู้โดยส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดค้นคว้า แล้ปัญหาและไปหาความรู้เอง ควรใช้อุปกรณ์เพื่อเสริมการสอน จัดกิจกรรมเพื่อเสริมความรู้ ครูต้องเป็นผู้ประสานสัมพันธ์กับผู้บริหาร และ ครูภาษาไทยด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการดำเนินการสอนและการได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

ถึงแม้ว่าหลักสูตรวิชาภาษาไทย พุทธศักราช 2524 กับหลักสูตรวิชาภาษาไทย พุทธศักราช 2518 จะกำหนดให้วิชาภาษาเป็นทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกเช่นเดียวกัน แต่มีลักษณะแตกต่างกันหลายประการ ทั้งจำนวนเวลาเรียน รายวิชา และเนื้อหาวิชา ซึ่งได้ปรับปรุงให้เหมาะสมมีความสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีความต่อเนื่องกันตามลำดับนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิชาภาษาไทย ครั้งสำคัญที่สุด นับแต่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมา เมื่อหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงเช่นลักษณะนี้ ครูภาษาไทยย่อมต้องปรับและเปลี่ยนวิธีการสอน ตลอดจนการประเมินผลไปจากเดิม เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การปรับและเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ครูผู้สอนย่อมต้องการคำชี้แจง แนะนำ ความช่วยเหลือเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอนจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปรับและเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าว

บรรเทา กิตติศักดิ์ ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนภาษาไทยในโรงเรียน (2526 : 290) ไว้ว่า จุดมุ่งหมายในการนิเทศการสอนภาษาไทยก็เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร และดำเนินการสอนบรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร วางแผนการสอนและพัฒนาวิธีสอนให้ได้ผลดี ส่งเสริมให้ทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ

ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนให้ได้ผล ช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน ช่วยให้ครูเข้าใจความต้องการและความสามารถของนักเรียนเพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ช่วยประเมินผลการเรียนของนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาการเรียน ช่วยเหลือครูทั้งครูใหม่และครูเก่าเข้าใจวิธีการสอนและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูภาษาไทยมีความงอกงามในวิชาชีพ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ร่วมกิจกรรมทางภาษาไทยที่โรงเรียนและชุมชนจัดขึ้น เพื่อสร้างความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่คณะ

จากจุดมุ่งหมายการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยที่กล่าวมาประกอบกันในปีการศึกษา 2526 นี้เป็นปีแรกที่ใช้หลักสูตรมาครบทุกชั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การศึกษาสภาพการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยที่ครูได้รับและความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยของครู จะช่วยให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาได้ทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการนิเทศการสอนและจัดการนิเทศได้ตรงตามความต้องการหรือวัตถุประสงค์ของครูอื่นจะช่วยให้การเรียนการสอนได้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายและหลักการของหลักสูตรและจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการนิเทศการสอนหรือปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรวิชาภาษาไทยในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการศึกษาและความต้องการการนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูภาษาไทยในเขตการศึกษา 8
2. เพื่อจัดอันดับความต้องการ การนิเทศการสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ของครูภาษาไทย ในเขตการศึกษา 8

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้ผู้หน้าที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศได้ทราบความต้องการ การนิเทศการสอนของครูภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เป็นแนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของครู
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครูเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเฉพาะสภาพการนิเทศและความต้องการการนิเทศการสอน วิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของครูภาษาไทยผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 8 เท่านั้น

คำจำกัดความในการวิจัย

การนิเทศการสอน หมายถึง การประสานงาน การเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไข การพัฒนา การช่วยเหลือ การจัดหา การสาธิต การประชุมอบรม การประชุมปฏิบัติการ ประการใดประการหนึ่งหรือหลาย ๆ ประการ เพื่อให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

ครูภาษาไทย หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

มัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เขตการศึกษา 8 หมายถึง อาณาเขตที่รวมหน่วยงานที่รับผิดชอบในการ
 ดำเนินการศึกษา ซึ่งแบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม จังหวัดที่รวมอยู่ในเขต
 การศึกษา 8 ประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง
 ลำพูน แพร่ พะเยา และ แม่ฮ่องสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย